

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

592

Vragen van het lid **De Groot** (D66) aan de Minister voor Medische Zorg over *het bericht «Aardbeien zes keer giftiger dan ander fruit door cocktail-effect»* (ingezonden 8 november 2017).

Antwoord van Minister **Bruins** (Medische Zorg), mede namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (ontvangen 5 december 2017).

Vraag 1

Kent u het bericht «Aardbeien zes keer giftiger dan ander fruit door cocktail-effect»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

In hoeverre kijkt de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) ook naar de combinatie-effecten en opteleffecten van de verschillende schadelijke stoffen waarmee elke aardbei wordt bespoten? Zijn hier normen voor? Zo nee, lijkt het u verstandig deze normen op te stellen?

Antwoord 2

De NVWA controleert of resten van gewasbeschermingsmiddelen op levensmiddelen die in Nederland op de markt komen de maximum residuwaarde (MRL) niet overschrijden. De MRL geeft aan wat het maximale gehalte is van een residu van een werkzame stof dat, bij goed landbouwkundig gebruik, op een gewas mag achterblijven, zonder dat de gezondheid van mensen een risico loopt. Deze MRL's worden in Europees verband vastgesteld op basis van Verordening (EG) nr. 396/2005 en gelden voor specifieke combinaties van gewasbeschermingsmiddelen en levensmiddelen. Deze waarden gelden dus voor residuen van afzonderlijke werkzame stoffen. De Verordening voorziet niet in MRL's die rekening houden met combinaties van stoffen, de zogenoemde «cocktails». Daarom heeft de NVWA geen wettelijke basis om te kijken naar cumulatieve (opgetelde) blootstelling (dat is gelijktijdige blootstelling aan verschillende stoffen die een schadelijk effect op hetzelfde orgaan of orgaansysteem kunnen hebben). Wel wordt bij de

¹ Trouw, 4 november 2017

vaststelling van de MRL's rekening gehouden met de optelling van blootstelling aan een stof via verschillende levensmiddelen.

Er wordt in Europees verband gewerkt aan een methode voor de berekening van cumulatieve blootstelling aan verschillende gewasbeschermingsmiddelen tegelijk en aan een risicobeoordeling daarvan. Nederland, onder meer het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), levert hieraan een belangrijke bijdrage. Samen met de Minister van LNV ondersteun ik de ontwikkeling van deze methode van harte.

Vraag 3

Is het waar dat de European Food Safety Authority (EFSA) al sinds 2005 een methode dient op te stellen voor combinatie-effecten? Zo ja, wat is de reden dat deze methode er nog niet is? Bent u bereid bij EFSA aan te dringen op het op korte termijn opstellen van deze methode?

Antwoord 3

In de Verordening (EG) 396/2005 staat dat het van belang is dat de ontwikkeling wordt voortgezet van een methode die rekening houdt met cumulatieve en elkaar versterkende gevolgen. Verder schrijft de verordening voor dat er MRL's moeten worden vastgesteld in overleg met de EFSA vanwege de blootstelling van mensen aan combinaties van werkzame stoffen en eventuele onderling versterkende gevolgen voor de gezondheid van mensen. Momenteel is de EFSA in samenwerking met onder andere het RIVM bezig met het opstellen van zogenaamde *Cumulative Assessment Groups*. Dit zijn groepen van werkzame stoffen uit gewasbeschermingsmiddelen die schadelijke effecten kunnen hebben op dezelfde organen of orgaansystemen. Dit zijn zeer complexe wetenschappelijke studies die veel tijd kosten. Daarnaast zijn er nog veel onzekerheden in de ontwikkelde methode geconstateerd. Dit vraagt om verfijning van de methode. Hieraan is de laatste jaren hard gewerkt, mede door Nederland. Uit de voorlopige resultaten blijkt dat er flinke stappen worden gezet en dat de resultaten bruikbaar zullen zijn voor het maken van de risico-inschattingen van combinaties van werkzame stoffen van gewasbeschermingsmiddelen. Ik hecht er waarde aan dat dit snel maar ook zorgvuldig gebeurt. Ik deel de zorgen van de Kamer over de duur van dit traject. Daarom heb ik de Kamer toegezegd dat ik EFSA zal aansporen om dit proces te versnellen en zal ik vragen om een tijdsplanning, waarvoor ik ook steun zal zoeken bij ambtgenoten van andere lidstaten. Ik zal uw Kamer hierover zo snel mogelijk informeren.